

מסורת הש"ס

(א) [ומספחא פ"ו ה"ג],
(ב) שנת סד: קמו: צ"ח ט,
(ג) צ"ל חסה, (ד) לפי גי'
רש"א הד"א וצ"ל דהלכתא
כרז מדפדף הכא והא אר"י
א"ה

גליון הש"ס

גמ' אליבא דלא בתוחו.
עיין ירושלמי פ"ט דנבלס
על משנה ב:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה הכא
נמי וכו' להם בהמה
מפני שדמים וכו' היום
לעבודת כוכבי ואסורין
מדאורייתא כג"ל ויבית
והוא נמחק: (ב) ד"ה
רבה וכו' ומסתמי:
(ג) בא"ד ישראל על
העובד כוכבים:

לעני רש"י

שנושא"ה. עלוקה.

מוסף רש"י

כל מקום שסורו
הכוכבים מפני מראית
העין. שלא יתחזקו
באסור (שבת טז:).

שפיתת קדירה כשמיניחין אותה אלל האור על גבי כירה קרי שפיתת לשון שפות הסיר (יחזקאל כד): ולא חשו חכמים. אע"פ שסמון אסור אלל היתר מאל. הכא נמי אע"פ שצני העיר האסורין סמוכין לצני חוזה לה שאין להם עבודת כוכבים היום לא חשו: מאי לא חשו. איכא למימר בשתי קדירות דליקף

הכא דכוותה: משום צער נבילה. ואע"ג דאיכא למיחש לאסור דאוריית' לא חשו לאחזוקי אסור בקדירות מן הספיקא: הכא נמי. לא מחזקינן דמי עבודת כוכבים צדי עובדי כוכבים שצחוה לה דינמא אסור למכור להם בהמה (ה) שדמים הללו שהוא מקבל מהן מחמת בהמה זו דמי עבודת כוכבים הן שהבהמה היום לצורך בני תוכה היא ונקרבים היום לעבודת כוכבים והוא אסור דאורייתא מלא ידבק צידן מאלוה וגו' (דברים יג) וכו"ש היכא ידעינן דמשל חוזה לה הן דלספק אסורא דרצון לא חיישינן דינמא דלמא האי גברא שייך בתר בני תוכה והוה היום יום אידו ועבר האי גברא אדרצון דאסרי לישראל לשאת ולתת עמם ציוס איד: רבה אמר. האי לא חשו לאו לצער נבילה קאמר דליקף מינה דכוותה דלא ניחוש לדמי עבודת כוכבים דהא לא דמי דהתם לית הנאה לעובד כוכבים דנישדי נבילה לקדירה (ו) דמיסתפי דאי חזי ליה ישראל תבע ליה צדינא אלל הכא מתחין עובד כוכבים לעשות רצון חזירו אלל ה"ק לא חשו להם חכמים משום ציוסלי עובדי כוכבים דלמא סמיך ישראל (ז) לעובד כוכבים לצטליה וקאכיל ציוסלי עובדי כוכבים דרצון: וה"ג היכא דפשיטא דדמים הללו מתוך תיבתו לקחם וליכא למיחש לאסורא דאורייתא לא חשו חכמים לספק אסורא דרצון: משום יום איד. למיחש דלמא האי עובד כוכבים שייך בתר בני תוכה ושקיל וטרי האי ישראל צהדיה ציוס איד: רבה דר עולא אמר. ציוס אידם של בני עזה לא שרא ר"ח לשאת ולתת עם בני עטלחא ולא דמי לשתי קדירות דהתם ליכא למיחש משום ציוסלי עובדי כוכבים מני א חזי ישראל צהדיה אלל הכא איכא למיחש דלמא האי עובד כוכבים שייך בתר בני תוכה הואיל וסמוכה לה ומתני' דקתני דחוזה לה מותר לאו בסמוכה כולי האי קאמר ור"ח לפני

אדיהן הוא דשרי וה"ק לא חשו להם חכמים לשמא נחזה ציוסא מתוך קדירת עובד כוכבים לתוך קדירת ישראל הואיל ואסור קל הוא חדל דלא שכיח ועוד דאי נמי שכיח בטיל ברוכא ה"נ לא חשו לאסור חוזה לה של בני עזה ואע"פ שסמוכה לה ממש: כל היכא דתני שיש בה עבודת כוכבים משמע שהיום עובדין ליראה שלהם: אסור ליכנס לטובה. משום חשד דאמרי איהו נמי אזיל למפלת: ישב לו קוץ. נתחב לו קוץ ברגלו: ואם אינו נראה. מפרש לקמן: פרוצפות המקלחין מים. פרוצפות אדם חלולין ונכנס סילון מים לאחוריהם לתוכן ויולאין דרך פיהם: צרכים. דרך יושבי כרכים להסתג: צדולה היא נקט כרכים: ע"ג סילון. צינור ממוצר בקרקע: מפני סכנה. שלא יכלע עלוקה ששוא"ה צלע"ו: איולימא דלא מיסחוי. שאין אדם רואהו: כל מקום שאסרו חכמים. דבר המותר ואסרוהו מפני מראית העין שהרואהו חושדו בדבר עבירה: אפילו בחדרי חדרים אסור. במקום שאין אדם רואה אסוריו: ואם אינו נראה כמשאחיה. שפונה אחריו או צידו לצד עבודת כוכבים: למיזל קמיה. עד שיעבור מנגד עבודת כוכבים: אלל מעיין דאיכא סכנה דאי לא שפי מים.

(ס) דפסקינן באימר חמרר זבין גלימא זבין וה"נ נאמר הכי ויהא שהוא קבוע לקנות תשמישי עבודת כוכבים וזכריה הלך לצני תוכה אסור דאיכא למיחש לדמי עבודת כוכבים אלל התם מיירי ציריד שאינו קבוע לכך ולפיכך יש לתלות באימר גלימא זבין ורבה פליג ואמר אי הוה לן למיחש לדמי עבודת כוכבים שהיה היריד עשוי לכך חיישינן ואפילו צחוזה לה אלל רבה דאין היריד עשוי לכך ומשום יום אידם איצטלי ליה: ב"ה מקום שאסרו חכמים מפני מראית העין וכו'. פי' רב נסים גאון דאין הלכה כרב מדתן פרק שני דחולין (דף מא. וע"ש בחסו) ובשוק לא יעשה כן שלא יתקפה המנייה ועוד תנן בשבת (דף קמו:) שוטחן צחמה אלל לא כנגד העם אלמא לא אסרו בחצר אע"פ דבשוק אסור מפני מראית העין כך קצתלי בשבת מפני מורי החסיד ובתוספות רבינו יהודה מנאמי נראה לר"י (י) דהלכתא כרב כדפרישית בשבת פ' צמה אשה (דף קה. ושם ד"ה אמר): והאמר רב יהודה: אמר רב וכו'. ואף על גב דפליגי ביה תנאי צפרק צמה אשה (שבת דף סד:) מ"מ לא צני למתך דפליגא הך ברייתא על רב יהודה: פרוצפות

לפני אידיהן פרק ראשון עבודה זרה יב.

דלמא מחדר ישראל אפיה. וא"ת מאי שנא משאר אסורים דעלמא דשריא ציוסא ונכנס וי"ל דהא דשרינן בעלמא ציוסא ונכנס היינו היכא דנתפס כנגד אס מאלו ישראל ותבע ליה לדינא אלל הכא יכול לתחזק הכף של נבלה בקדירה ויאמר להגיס את תבשילך נתכוונתי שלא יקדיח אי נמי הכא מיירי בתבשיל אכסנאי דלא מרתם מיניה ולרצא איכא למימר דשרי ציוסא ונכנס אפי' באכסנאי ומשום הכי לא מייתי רביה מנבשר נבלה לדמי עבודת כוכבים ציד עובד כוכבים דהתם עובד כוכבים מרתם דלמא חזי ליה ותבע ליה צדינא: ושרי עובד כוכבים נבילה בקדרי'. פירש ר"י שדי צער כחוזה שלו ושקיל צער שמינה כדי להרויח אלל צחוס כדי להכשיל את ישראל לא חיישינן אפילו הולך למרחוק ורואה מדלקמן צפרק שני (דף לד:) גבי ההיא ארצא דמורייסא דלא חייש לתערוצת חמרר כיון דקיימא דמורייסא צלומא פי' צוחא וקיימא דחמרר צארצעה לומי פירוש צארצע וזו ומחא עטמא צנקינן צלל יום קדירות שלנו לשפוחותינו ועבודת כוכבים ולא חיישינן דלמא הטיילה אסור צמוכו: דכוותה ה"נ לא חשו חכמים דמי עבודת כוכבים ביד עובד כוכבים. פירש הקונטרס דינמא דמים הללו שהוא לוקח מהן צער זו של בני תוכה הן וכבר היו נקרבים לעבודת כוכבים ואסורין מדאורייתא דלכמי לא ידבק צידן מאלוה משמע דלאצני נמי אס הוה ידעינן צודאי שהם של עבודת כוכבים אסורין ושאי הכא משום דלא חשו ולרצא אפי' למיחש חיישינן ואסור וקשיא דלקמן צפ"צ (דף סד. ושם ד"ה מנבשר) קאמר דהר יתבי וקמיצטלי להו דמי עבודת כוכבים ציד עובד כוכבים אסורין או מותרין ומסיק רב נחמן דמותרין ומייתי רביה ממתניתין עובד כוכבים שהיה נושה צו ישראל מנה ומכר עבודת כוכבים והציל לו המעות מותרים ושמא משום הך קשיא פ"ה דמי עבודת כוכבים שנקרבים היו לעבודת כוכבים ולא דמי דההיא דפ"צ דר"ל חליפי עבודת כוכבים וחליפי עבודת כוכבים אינם אסורים אלל כשהחליפם ישראל אלל כשהחליפם עובד כוכבים מותרין מיהו קשיא דלפ"ה הוה נקרבינן לעבודת

רבינו חננאל

עטלוחה של עזה מה היא כל' עזה מותרת או אסורה אמר ליה לא הלכת לצור מיימין וראית ישראל ועובד כוכבים ששטחו שתי קדירות צ"ג כירה אחת ואמרו חכמים כי קדירת ישראל מותרת ולא חשו לה כלום. מאי לא חשו לה משום בשר נבילה ולא אמרי' דלמא אהרר אפיה ישראל ושרא ליה עובד כוכבים בשר נבילה בקדירה דכוותה הכא נמי לא חשו לה חכמים בדמים הנמצאים ביד בני עזה משום דמי עבודת כוכבים ביד עובד כוכבים ולא אמרי' דלמא כן עטלוחה היבטתו ליה ולמה יימה לו הדבר לצור שכך היו דירחם ישראל ועובד כוכבים והיו מבשלין יחדיו. רבא אמר לא חשו להן חכמים משום בישרולי עובדי כוכבים דכוותה הכא לא חשו להן משום יום אידם כלומר כשם שכל אחד ואחד מבשל קדירותו כך כל אחד מקום שיש בו עבודת כוכבים הוה יום אידו: רבה בר עולא אמר לא חשו להם חכמים משום ציוסא פי' שפא נחמה ציוסא מפני העובד כוכבים ונפילה בקדירה של ישראל דכוותה הכא נמי לא חשו להן חכמים משום לפני אידיהן הואיל ואין העבודת כוכבים עצמה בתוך עזה אבל ביום אידם עצמו אסורה אפילו עזה: פ"ה מהו לילך לשם פי' שילי לשם משא ומתן אלא (לצ"ו) ולצבור מתוך למקום אחר בזמן שהדרן מיוחדת לאותו מקום אסור. אבל אם מן הדרך ההוא הוא הולך גם למקום אחר מותר כו'. ת"ד ישב לו קוץ בפני עבודת כוכבים לא יסחה ויטלנו מפני שנראה כמשחוחה לעבודת כוכבים ואם אינו נראה כמשחוחה מותר וכן אם נתפורו לו מעות בפני עבודת כוכבים לא יטול ויטלם מפני שנראה כמשחוחה לעבודת כוכבים ואם אינו נראה כמשחוחה מותר. מעיין המושך מים בפני עבודת כוכבים לא יסחה ויטלה מפני שנראה כמשחוחה לעבודת כוכבים וציריכין דאי תנא קוץ וכו' ופשוטה